ZVLÁŠTNÍ DRUH

& další příběhy

THOMAS HA

přeložil Milan Pohl

PLANETA

Thomas Ha

ZVLÁŠTNÍ DRUH

& jiné příběhy

Uncertain Sons and Other Stories
Copyright © Thomas Ha, 2025
Czech edition © Martin Královec – Planeta9, 2026
Translation © Milan Pohl, 2026
ISBN 978-80-88548-12-6
ISBN 978-80-88548-13-3 (ePub)
ISBN 978-80-88548-14-0 (mobi)
ISBN 978-80-88548-15-7 (PDF)

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez písemného souhlasu majitelů práv.

Mé rodině

PŘEDMLUVA

Zachary Gillan

Číst povídku Thomase Ha znamená sledovat někoho, kdo si vybírá, jak bude pohlížet na svět.

Se slovem „okultní“, pojícím se s čarodějnictvím a nadpřirozeným světem netušených tajemství, jsou čtenáři weird fiction bezpochyby obeznámeni. To, co je okultní, je však zároveň skryté, utajené lidským očím. V díle Thomase Ha se okultní síly pohybují a přelévají kolem protagonistů a jejich rodin. Někteří autoři hororu, weird a science fiction číhají pouze v kalných hlubinách surreálna a nepochopitelna. Haovou pozoruhodnou předností je schopnost vložit do těchto pošmourných světů životné, dobře prokreslené postavy; apokalypsy ukryté před hrdiny i před čtenáři.

Knihu příznačně zahajuje povídka „Kluk za oknem“, která ihned nastoluje množství témat a starostí, k nimž se Ha v těchto příbězích opakovaně vrací, především co se týká zásadního významu našeho nazírání na svět. Povídka, publikovaná v roce 2023, se dostala do finálního výběru nominovaného na ceny Nebula, Ignyte a Locus, následně byla reprintována v antologii *The Best American Science Fiction and Fantasy 2024* a dodnes patří k autorovým nejznámějším dílům. Odehrává se po blíže neurčené apokalypse, která rozvrátila svět, a vlastně je to příběh hned dvou kluků za oknem: Jakey, syn privilegovaných vrstev, zavřený v opevněném domě svých rodičů, vyhlíží oknem na chudého chlapce, živořícího na opačné straně jejich zdí. Všimněte si, že vyprávění stojí na perspektivě prvního z nich, na postupném odhalování propastného, přitom však dobře skrytého rozdílu mezi jeho bezpečným domovem a ošemetným prostředím venku.

Když se Jakey začíná smiřovat se svým místem ve světě a cenou, jaká se platí za privilegovanost i za vzdor proti statu quo, přichází pasáž, která by mohla být konspektem Haova díla jako celku:

> *Jakeymu to zase připomnělo okenní obrazovku, ale teď už se jí tolik neděsil. Možná že to všechno je tak trochu jako tenhle seriál. Dá se to sledovat, dá se na to dívat… a nakonec to samo od sebe pomine.*
>
> *On nemusí myslet ani na kluka za oknem, ani na pomalované chlapy, ani na nic jiného, co může být venku před domem. Jen ať to hezky žčerná jako obrazovka na konci těch epizod. Pokud nechce, nemusí myslet vůbec na nic, táhlo mu hlavou, když odplouval do spánku.*

Toto je dilema v srdci Haových povídek. Každý musí sám přijít na to, jak žít svůj život na pozadí tu větší, tu menší apokalypsy a co to znamená, vidět skutečný stav světa nebo před ním zavírat oči.

Haův naturalistický, přirozený styl – neokultní, chcete-li – představuje dokonalé médium pointilistického přístupu k vědeckofantastickým děsům jeho díla. Příběhy v této sbírce se vyhýbají zlopověstnému zahlcování čtenářů informacemi; dění naopak osvětlují letmými zmínkami, pronesenými mezi řečí, a postupnými zjištěními. Kupříkladu Jakeyho sílící uvědomění vlastního místa ve světě zrcadlí čtenářovo pochopení, že Jakeyho dům s „okny“, jimiž chlapec vyhlíží ven, není tím, čím se zdá být. Pozvolné odkrývání takových detailů, osvětlená místa, která se vynořují z přítmí Haova vyprávění a zase v něm mizejí, patří k mým nejoblíbenějším aspektům jeho příběhů. „Kluk za oknem“ čtenáři nikdy neobjasní, co se to stalo se světem, že se tak drasticky prohloubila propast mezi majetnými a nemajetnými. Krajinu ovšem zabydluje nestvůrnými „vlhovci“ (banalita reálných ptáků toho jména neuvěřitelně kontrastuje s monstrózními formami, pohybujícími se téměř neviditelně po okrajích příběhu), případně „mývalouny“ a „kočkanci“, kteří nevystoupí ze zákulisí ani na tak dlouho, aby se jim dostalo stručného popisu.

Tento důmyslný přístup Haovi umožňuje provazovat jednotlivé příběhy tematicky i kontextuálně, budovat z nich historii (nebo historie?) budoucnosti, kterou nevymezují vymyšlená data či úmorné vysvětlování dějinných událostí, nýbrž průběžné linky, narážky a souvislosti. Jsou balonovitá monstra, která se vyskytují v „Období létajících balonů“ i v „Pochybných synech“, doslova tatáž, nebo jsou to jen ozvěny sebe navzájem? A co drápatá vozidla v „Podomním cestovateli“ a „Klukovi za oknem“? Vlhovci z „Kluka za oknem“ a křídlatí tvorové z „Podomního cestovatele“? Je

protagonista „Podomního cestovatele“ otcem hlavního hrdiny „Pochybných synů“? Možná. A možná taky ne. Můžeme se rozhodnout to tak vnímat, ale nemusíme.

Haovo dílo charakterizuje jistá nejednoznačnost, i co se týká žánrového zařazení – žánry jsou ostatně jen různé způsoby, jak přistupovat k příběhu. Většina povídek spadá do science fiction (možná s výjimkou „Muba“, který má nakročeno spíš k fantasy a zároveň se vymyká atavistickým stylem vyprávění), pozornému čtenáři však neunikne, že v pozadí číhá okultno (s vychytralým pomrknutím anebo spíš vystrašeným posmrknutím bychom mohli říct, že okultno je okultováno), které jej neustále stahuje do sféry fantasy a podivna. Geneticky upravená zvířata zaskakují za magické familiáry. Vesničané pálí česnek, zatímco se kolem plíží cosi nestvůrného. Robotická rodina, nikoli nepodobná jakýmsi moderním upírům, obývá dům, ve kterém digitálně straší. Červ je uvězněný ve stromě uprostřed kruhu ochranných znaků.

Podkopávání žánrových hranic sice k weird fiction neodmyslitelně patří, Haův příklad je ovšem mimořádně poučný tím, jak interpoluje sci-fi a horor/fantasy a fascinujícím způsobem tyto příběhy zakomponovává do širších světů spekulativní fikce, které působí věrohodně, přitom jsou ale zastřeny mlhavostí a nejednoznačností literárního podivna – a co je hlavní, mlhavé a nejednoznačné jsou jak pro čtenáře, tak pro svého protagonistu. Jak to Ha podal v jednom rozhovoru, „znepokojivá nejednoznačnost pomáhá rozloupnout cosi experimentálního tak, jak to ostatní druhy literatury nedokážou“.[1] Má pravdu, tyto příběhy jsou však neobyčejně poutavé především díky kombinaci znepokojivé nejednoznačnosti jeho světů a narativů s mistrně zvládnutými postavami.

Haovy povídky nestojí na spekulativních kulisách či efektních scénách (ačkoli o fascinující kulisy a scény v nich není nouze), nýbrž na postavách, které v těchto děsivých světech žijí; prostředí tu slouží spíš jako pozadí pro děj než jako prvek vysunutý do popředí. Tyto příběhy jsou o lidech, kteří se pokoušejí žít své životy tváří v tvář drtivým společenským změnám, pohromám, kolapsům a hledají bezpečí pro sebe a své rodiny.

„Drahoušek“, jeden z mých oblíbených kousků, v roce 2022 nominovaný na Shirley Jackson Award, obsahuje mezihvězdnou kolonizaci, červí příšeru, nanostroje a roboty, ve skutečnosti se nicméně točí kolem postupného odhalování hořké pravdy, kterou si rodiče hlavní hrdinky odmítají připustit. (Zjištění, že „dům kdysi létal“, chápu jako pokývnutí směrem k Geneovi Wolfeovi, jehož vliv se touto sbírkou prolíná.) „Bratrstvo z videopůjčovny na Montague Street“, další můj oblíbený příběh (upřímně řečeno, těžko bych si tu vybíral jen jeden nejoblíbenější kousek), zasazený do dystopického New Yorku pozítřka, se zabývá uchováváním fyzických médií a nepohodlných uměleckých děl, ale také komplikovaným vztahem hlavního hrdiny k zesnulé matce. „Období létajících balonů“ tematizuje rodičovství a křehký vztah mezi sourozenci, také však zhroucení společnosti tváří v tvář skutečně znepokojivým balonům – další banální slovo, tentokrát čtenáře ukolébává před opravdu děsivým nástupem monster, před nimiž se protagonista snaží opevnit svůj dům.

Domy a domovy bývají v Haových příbězích útočišti ve strašidelných světech – nebo se tak alespoň tváří. Jak poznamenává jedna z postav, skuteční netvoři, ať už lidští, nebo jiní, jsou ti, kdo porušují řecké dekorum xenie, pohostinnosti, k páchání násilí – „Nejodpornější sviňárna je udělat to někomu doma. Domov je posvátnej.“ Z jiného úhlu pohledu však domovy představují další formu okultace; čtyři stěny domu zakrývají výhled na rozvrácený svět venku. Toto je obzvlášť fascinující v úžasné dyádě „Pochybných synů“ a „Podomního cestovatele“, kteréžto příběhy možná mají společné postavy v rozvráceném postapokalyptickém univerzu, ale možná taky ne. Ve zvlášť mlhavém a snovém „Podomním cestovateli“ se protagonista od cizí bytosti dozvídá „o čtyřech stěnách, dveřích a oknech, o vnitřku a vnějšku, o tom, že hranice mezi jedním a druhým je spíš iluze než skutečnost“. V drsnějších, akčnějších „Pochybných synech“ si obyvatelé obleženého losangeleského předměstí uvědomují, že „iluze izolovanosti je někdy horší než smíření s neschopností skutečné separace“.

Jsou to komplexní příběhy a já bych je moc rád rozebral hlouběji, nechtěl bych vás ale připravit o ten zážitek, až je budete sami pročítat a sledovat, jak Ha před vašima očima pomalu odkrývá zápletku. Přesto vám nabízím několik pointilistických postřehů ohledně okultace, které by se vám při čtení mohly hodit (ledaže byste je tak jako mnozí Haovi hrdinové raději neviděli): Návštěvníci „Poutě“ nosí holografické masky. Syn ve „Zvláštním druhu“ má sluneční brýle, které mu zatemňují svět a předcházejí zahlcení smyslů. Milenci v „Bratrstvu z videopůjčovny na Montague Street“ zase používají „amp-brýle“, s jejichž pomocí překrývají svůj skutečný vzhled upravenou podobou. „Kreténi“ se točí kolem stalkera – nespatřeného pozorovatele – a protagonisty, kterého vůči světu pravidelně oslepuje virová narkolepsie.

---

[1] David Rees-Thomas: „Author Spotlight – Thomas Ha“. *Nightmare Magazine*, červenec 2024. Dostupné na: www.nightmare-magazine.com/nonfiction/author-spotlight-thomas-ha

Pečliví čtenáři budou obzvlášť odměněni, věnují-li pozornost opakovanému výskytu žluté barvy, tedy barvy opatrnosti a zbabělosti: v povídkách „Drahoušek“ a „Alabama cirkus punk“ se jedná o indikátor nejistoty ze strany digitálních forem života. V příběhu „Kam mizejí staří sousedé“ se záludný šotek jmenuje Žlutoočko a ve „Zvláštním druhu“ má geneticky upravený tygr rovněž žluté oči. V „Klukovi za oknem“ jde o barvu kamufláže a v „Bratrstvu z videopůjčovny na Montague Street“ o barvu pilulek, ze kterých se protagonistovi dělá nevolno. Všímejte si také řazení povídek. Jestliže „Kluk za oknem“ celou sbírku otevírá, a stává se tak jejíma očima, a jestliže závěreční „Pochybní synové“ jsou jejím srdcem, pak „Bratrstvo z videopůjčovny na Montague Street“ uprostřed knihy představuje její hlavu, filozofický střed – zvláště ve fascinujícím vloženém příběhu, westernu, jehož narativní nejednoznačnost je v digitální podobě zpětně uhlazena a upravena, aby na čtenáře nekladla tak vysoké nároky.

Toto vše kulminuje v „Pochybných synech“, dříve nepublikované noveletě, která sbírku dokonale uzavírá; vše, co jí předcházelo, komentuje a zasazuje do nového kontextu, přímo čtenáře vybízí, aby nalistoval zpátky na začátek knihy a okamžitě si ji přečetl znovu (je až tak dobrá). Tíhne k fantaskním a akčně orientovaným stránkám science fantasy, s protagonistou vyzbrojeným elektrickým prutem namísto meče, hrůzostrašnými příšerami (je to jen mé zbožné přání, nebo je slovo „triskelion“ další odkaz na Wolfea?), údernými dialogy a pohádkovou logikou putování „nahoru, dolů nebo ven“. Husarský kousek zde spočívá v tom, že díky tomuto otevřenějšímu, průzračnějšímu přístupu k fantasy je pak vyvrcholení s truchlivým ohlédnutím za normálním stavem před apokalypsou ještě drtivější. Jedná se snad o emocionálně nejpůsobivější scénu v knize, která je jich plná.

Možná je to klišé, říkat o něčí prvotině, že jde o nesmírně vyzrálé dílo a předzvěst úžasné spisovatelské kariéry, ale Thomas Ha si tu chválu zaslouží. Tato kniha a tyto povídky vznikaly ve stínu pandemie a globálního vzestupu fašismu, a jejich důraz na přežívání člověka s rodinou v temném světě, na cenu, jaká se platí za zamlžování reality, za přehlížení či podceňování netvorů číhajících za stěnami našich domovů, tak získává nepříjemně realistický nádech. Jeho příběhy nikdy nenabízejí falešnou útěchu či pocit bezpečí, nikdy nepopírají hrůzostrašnost těchto dystopických apokalyps, zároveň však zachycují záblesky naděje, které jsou se zápasem o přežití nevyhnutelně spjaty. Řečeno s babičkou z „Pouti“, viditelná část světa je „jen takový zhuštěný vzorek anebo symbol toho, co se tam venku nachází. Nemusí to být ani dobré, ani špatné. Prostě to tam je, všude, a ty se s tím během života setkáváš a něco si z toho odnášíš. My všichni.“

KLUK ZA OKNEM

KDYŽ JAKEY PODESÁTÉ porušil pravidla, dal do poštovní schránky obložený chléb, aby si ho odtamtud kluk za oknem mohl vzít. Mámu bolela hlava, takže hned po večeři slupla prášky na spaní a šla si lehnout. Táta klimbal před televizí, bradu opřenou o hruď, v ruce poloprázdnou sklenku. Všude byl takový klid, že Jakey slyšel jen drmolení televize a hučení domovních filtrů, a tak se po špičkách proplížil do kuchyně, na talíři nachystal dva krajíce s šunkou a čedarem a pak je strčil do skříňky na balíky u hlavních dveří. Potom seděl hezkou chvíli u okna v salonku, schoulený mezi polštáři na gauči. Už se mu klížily oči, když vtom uviděl, jak se stíny venku začínají hýbat.

Za oknem se jako vždycky objevil kluk.

Zpoza sloupu elektrického vedení naproti přes ulici a potom skrz předzahrádku zalitou měsíčním svitem. Po rukou a kolenou lezl mokrou trávou k máminým záhonkům, pečlivě se při tom vyhýbal čidlům v trávníku, a pak se vytáhl k okennímu rámu a nakoukl dovnitř.

„Vaši už chrněj?“

„Jo.“

Kluk za oknem se uculil.

„Něco pro tebe mám. V poštovní schránce.“

Kluk prolezl zahrádkou ke schodům a po schodech nahoru. Než se dotkl vyklápěcích dvířek, ostražitě se na Jakeyho zadíval.

„Ze schránky si můžeš vzít, co chceš. Nesahej na protější stranu, nezkoušej se protlačit tam, kudy procházejí balíky a zásilky do domu, a nic se ti nestane,“ ujišťoval ho Jakey.

Kluk za oknem tedy uvolnil vnější západku a po prvním krajíci hrábl tak rychle, že Jakey téměř ani nepostřehl okamžik, kdy chléb zmizel ze schránky. Při jídle se kluk chvěl po celém těle. Nikdy moc nemluvil o tom, co se děje venku, ale jeho kostnatá zápěstí a propadlé tváře toho Jakeymu sdělovaly až dost.

Jednu dvě minuty hltal sousto za soustem a pak si zřejmě vzpomněl, že ho Jakey sleduje. Nadechl se a narovnal.

„Díky, Jakey.“

„Za málo.“

„Až tě pošlou pryč, tohle mi bude chybět.“ Kluk za oknem se poškrábal za uchem. „Už ti řekli, kam vlastně pojedeš?“

„Ne. Mně nikdy nic neřeknou.“

Popravdě, máma a táta už mu vybrali *Pacifiku*, jednu z oceánských škol, daleko od měst – kam chodily všechny děti, které měly takového tátu jako Jakey, a kam kdysi chodil i táta. Ale o tomhle kluk za oknem nic nevěděl a to byl taky jeden z hlavních důvodů, proč si s ním Jakey rád povídal. Takže se teď do toho nechtěl zaplétat.

„Období ohňů pomalu končí.“ Kluk se zase podrbal za uchem. „Dneska už tady skoro není cejtit kouř.“

„Tak to je fajn.“

„Sotva. Ke konci vypalování bejvaj zvířata neklidný.“

„Aha.“

„Spálený hory. Voda plná popela. Ty starý a škaredý se pak ženou rovnou k barákům. Vlhovci. Mývalouni. Kočkanci. Dyť víš.“ Podíval se k nebi, rychle se rozhlédl, jako by si zase vzpomněl, že by měl být ve střehu, a hrudí se přitiskl k dlážděné terase. „Chtěl jsem s tebou o tom mluvit, Jakey.“

„Jak to myslíš?“

„Já jen, že… jsem tě chtěl o něco poprosit.“

Jakeymu se sevřelo srdce. Už pár týdnů měl strach, že se k něčemu takovému schyluje. Když večer nemohl spát a nechtěl myslet na *Pacifiku*, povídal si s klukem za oknem a vzadu v hlavě mu vždycky hlodaly obavy, že ten kluk sbírá odvahu k jakési žádosti.

Všechna ta ponaučení, tátova kázání, v Jakeym hluboko zakořenila. Nikdy jim nic nedávat, ani tu nejmenší maličkost. Nikdy s nimi nemluvit tak jako teď Jakey. *Copak si myslíš, že když se na tebe usmívají nebo ti mávají, chtějí se s tebou kamarádit? Že když ťukají na okno nebo zvoní na zvonek, chtějí jen drobnou laskavost? Oni tě nenávidí,*

Jakey. Proto máme pravidla; nebavit se s nimi, o nic se s nimi nedělit. Protože když se s nimi dělíš, zároveň jim tím ukazuješ, jak dobře na tom jsi. A ty jim nikdy nesmíš ukázat, co máš, Jakey. Rozumíš?

Kluk za oknem musel v Jakeyho očích něco z těch obav zahlédnout, zatvářil se totiž stydlivě a obrátil se k němu zády. „Zapomeň na to."

„Na co?"

„Ale nic. Není to… není to tvůj problém. Nějak už si poradím."

Jakey se naježil, ve tvářích cítil žár. „No, tak teď mi teda připadá, že je to i můj problém."

Kluk mu tímhle chováním připomínal mámu. Než si vzala prášky na spaní, kolikrát taky něco nakousla, začala říkat něco o tátovi nebo o jejich domu a hned zase ztichla, jako by to bylo tak pikantní tajemství, že se o něj nemohla s Jakeym podělit. Buď to komplet vyklopte, nebo s tím ani nezačínejte – takhle to dělal Jakey a umínil si, že to tak bude dělat vždycky.

Ale než mohl kluk za oknem něco říct, na ulici zablýskla světla.

„Schovej se někam," sykl Jakey. Viděl, jak kluk za oknem odpelášil k blízké zahradní zídce, div se při tom nepřerazil, a tam se sbalil do co možná nejmenšího klubíčka.

Byla to poštovní dodávka, která tudy projížděla večer co večer a blýskala svými světlomety. Pošťák s hlasitým zařinčením seskočil z kabiny na chodník, beze spěchu si to namířil po dlážděné cestě k domu a současně si odklopil hledí na obličeji. Oční světla mu ve tmě zářila jako mrňavé displejíčky na jejich domácí mikrovlnce.

„Jakey? Proč máš zapnutý okno, mladej? Ku—a, kluku. Vidí tě teď celej svět. Dneska večer je venku spousta špinavejch červů. Vypni tu obrazovku."

„Vyp… vypnu." Jakey se snažil nedívat na protější stranu předzahrádky. „Já jenom nemohl spát."

„Nemoh spát." Pošťák se zasmál. „To mě po—r. Jestli budeš koukat ven, tak neusneš tuplem." Pak se napřímil a odchrchlal si. Z drátů, které se mu vinuly kolem krku, se ozvalo zacvakání, jako by se mohly při neopatrném pohybu vyškubnout z těch jeho součástí, které byly pořád ještě z masa a kostí. „Domovní filtry máš zapnutý, že jo?" Jakey ho ujistil, že ano, pošťákova sprostá slova opravdu filtruje domovní zvukotechnika.

„Dobře, dobře." Pošťák vytáhl z podpaží krabici. „V týhle škatulce bude asi něco pěknýho pro taťku." Rukavicí naskenoval čárový kód. „Mezi náma, kdybych si moh vybrat, dělal bych pro nějaký eseróčko jako on. Brzo tě odlifrujou do školy, viď?"

Jakey přikývl.

„No, tak až tam budeš, radši pilně studuj. Pak tě možná vezmou do nějaký firmy jako tvýho taťku. Nebudeš se plácat v těchhle sr——ách venku, chápeš? Kdybych měl dost peněz, abych si moh dovolit dítě, říkal bych mu to samý. No ku—a."

Jakey strnul.

Pošťák sáhl do skříňky na balíky a vytáhl druhý krajíc obloženého chleba, který tam zůstal po klukovi. „Jako vážně? To je od tebe moc milý, hochu. Kdyby si toho všim někdo jinej, bylo by to celkem o hubu, ale… teda. Vážně milý."

„J-jo." Jakey přikývl. „Pro vás."

Pošťák už se dal do jídla, hlasitě u toho mručel. Jakey si nebyl jistý, jestli by pošťáci se všemi těmi úpravami měli opravdu jíst běžné lidské jídlo. Zdálo se ale, že tomuhle nedělá konzumace větší potíže, ačkoli se jednou dvakrát zakuckal, a dokonce se začal dávit. Kluk za oknem mezitím ve stínech nehýbal ani brvou, tajil dech a zakrýval si uši.

„To bylo ku—a báječný. Pravý blaho." Pošťák si otřel ústa i světélka v místech, kde míval oči. „Děkuju ti mnohokrát, Jakey. Víš –"

Zničehonic se obrátil čelem vzad a vytáhl revolver. Laserové světlo zbraně tančilo a poskakovalo po zahradní zídce, potom kmitlo k černé obloze a pak někam přes ulici.

„Nechoď ku—a blíž!" vyštěkl pošťák.

Vypálil několik varovných výstřelů, jejich třesknutí ovšem odrušily zvukové filtry. Kamery, které Jakeymu generovaly okno, zároveň odmazaly záblesky z hlavně, takže to vypadalo, jako by se zbraň prostě jenom třásla. Jakeymu připadalo, že poblíž elektrického sloupu na kratičkou chvilku zahlédl šplíchanec krve, ale pokud tam krev opravdu byla, kamery vymazaly i ji.

Jakey byl v pokušení sáhnout po ovládání filtrů vedle gauče. Stačilo by jenom pootočit kotoučem, a hned by viděl, co se venku doopravdy děje, na koho to pošťák řve.

Třeba je to něco velkého, jedno z těch zvířat, o kterých mluvil kluk.

Něco divného a starého, jako třeba vlhovci z hor, kteří po požárech létají k městům a unášejí lidi z ulic. Prostě je ve chvíli nepozornosti vyškubnou do vzduchu a pak je možná shodí na beton, aby se snáz dostali k měkkým tkáním mezi kostmi.

Jakey ještě žádného neviděl na vlastní oči, takže by se moc rád podíval, jak vypadají. Zároveň ale sám nevěděl, jestli to chce doopravdy zjišťovat. Odtáhl ruku od kotouče.

„Do haj—u. Jenom jsem ho škrábnul.“ Pošťák obrátil zářící oční světla zpátky k domu a zase zavřel hledí, jako by si vzpomněl na zbytek své dnešní trasy a na to, co ho na ní nejspíš čeká. „Myslím to vážně, kamaráde. Vypni to okno, jo?“

Jakey přikývl a sledoval, jak se pošťák loudá po dlažbě nazpátek k dodávce. Jen co nastoupil, vozidlo se zvedlo na drápatých nohou a vyrazilo ulicí za dalším adresátem. Uplynulo několik minut ticha a teprve pak se Jakey odvážil znovu zašeptat ven do předzahrádky.

Kluk za oknem, viditelně otřesený střelbou, vylezl zpoza zídky. Zdálo se, že se mu těžko polyká.

„Není ti nic?“

„Ne. Kdepak. Ale byl to bengál,“ odpověděl. „Děsnej bengál.“

Když to říkal, Jakey si uvědomil, že nejspíš bude o něco mladší, než si doteď myslel. Kluk za oknem sice tvrdil, že neví, kolik mu je let, ale o světě venku toho věděl tolik, až se zdálo, že je starší, mnohem starší, takže mu Jakey skoro záviděl. Ale teď měl pocit, že je ten kluk hrozně mladý.

„Už musím jít, Jakey. Zatím se měj.“

„Jo… jo. Tak zatím.“

„Dík za to maso. Vážně.“

„Není zač.“

„Jsme přátelé, že jo?“

Jakey přikývl, ale neodpověděl.

„Jo,“ řekl za něj kluk za oknem. „Jo. Jsme přátelé.“

Potom se odplížil.

PŘES DEN byli všichni unavení.

Máma vytírala v kuchyni a poslouchala hudbu z domovních reproduktorů. Táta měl v pracovně videokonferenci. Jakey seděl v obýváku s výukovými programy, učil se o ročních dobách ve městě, pořád ale myslel na kluka za oknem a na to, o co ho chtěl kluk asi požádat.

Při večeři si máma a táta tím svým tichým způsobem vzájemně lezli na nervy. Zase se dohadovali o bydlení, jako ostatně vždycky. V detailech se Jakey nevyznal, ale probírali možnost, že by se odstěhovali z města. Táta o tom nechtěl ani slyšet, ať už to máma zkoušela navrhnout, kolikrát chtěla. Manažeři eseróček sice pracují z domova a do kanceláří už nechodí, podle táty však bylo důležité, aby v práci věděli, že by mohl kdykoli přijít – prostě se sebrat a osobně se ukázat v kanceláři, pokud by ho tam potřebovali. Něco s morálkou, daněmi a bůhvíčím dalším, co nejspíš papouškoval po lidech, kteří manažovali manažery.

Máma zašeptala do sklenky s vínem, ať už ho tedy konečně opravdu zavolají, a tím jejich společný večer v podstatě skončil. Vzala si prášky a vyrazila po schodech nahoru, zatímco táta se s pitím v ruce svalil před televizí, jejíž záblesky v obýváku nasvětlovaly jeho nahrbenou postavu.

A když zavládlo milosrdné ticho a klid, Jakey se zase vydal do salonku a seděl na polštářích, dokud nepřišel čas.

Kluk za oknem vylezl zpoza elektrického sloupu na druhé straně ulice a už se štrachal k zahrádce a potom k okennímu rámu. Jakey si hned všiml, že má na tváři modřiny a na čele bouli. Už věděl, že by se na to neměl ptát. Když na to dřív zkoušel přivést řeč, vždycky z toho bylo jenom mrzení.

„Promiň. Dneska jsem ti obloženej chleba nezvládnul udělat. Naši byli napruženější než obvykle, tak jsem do kuchyně radši moc nestrkal nos,“ omlouval se Jakey.

„To je… to je v pohodě. Nečekal jsem, že mi zase něco dáš.“

„Já vím. Já vím, že ne.“

Kluk za oknem se poškrábal za uchem a pak se ostražitě zadíval k nebi. „Začíná jít do tuhýho. Takže… nevím, jak dlouho tady ještě vydržím.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Jakey.

Kluk za oknem se přikrčil a promluvil tišším hlasem než jindy. „Městem teďka bloumá spousta bestií, a pěkně podrážděnejch. Ani pošťáci už si netroufaj každej večer všude na rozvážku. Takže.“ Chvíli mlčel a pak si odkašlal. „Je to pravda, co se říká? Že jsou tyhle domy falešný?“

„Cože?“

„Že tam vevnitř nejseš. V týhle škatuli.“ Kluk za oknem ukázal na obrazovku. „Někdo mi povídal, že tyhle domy už jsou jenom prázdný skořápky. Ve skutečnosti jste prej hluboko dole, pod zemí. Máte mrňavý schránečky, který vozej poštu nahoru a dolů. Ale ten zbytek je jenom… pro parádu. Jako tohle okno. Jenom takový divadýlko, aby to vypadalo, že jste s náma pořád tady nahoře.“

Kamery před domem zachytily v klukově tváři strach, Jakey však postřehl i záblesk dalších pocitů, které se mu tak docela nezamlouvaly. A v duchu pořád slyšel tátův hlas: *Nikdy jim nesmíš ukázat, co máš.*

„To je k smíchu,“ lhal Jakey. „Nic podobnýho jsem jakživ neviděl.“

Kluk za oknem se zatvářil kysele.

„Jo. K smíchu.“ Otřásl se a pak se poškrábal vzadu na krku. Možná se to Jakeymu jenom zdálo, ale klukova tvář teď byla jako z oceli. „Každopádně mě to vede k úvahám.“

„Jo?“

„Pamatuješ, jak jsem se zmiňoval, že bych měl na tebe prosbu?“

„Jo,“ odpověděl Jakey. „Taky jsi pak říkal, že si nějak poradíš.“

„Ty příběhy o domech jsou možná pitomý. Vymyšlený. Ale já jsem si všimnul, že tady máte měkkou půdu. V zahradě vedle domu.“

„Za plotem,“ řekl Jakey.

„Správně. Za plotem.“ Kluk přikývl. „Říkal jsem si, že kdybych měl nějaký místečko, kde by se dalo trochu kopat, moh bych se tam bezpečně vyspat. Vyhrabal bych malou díru, asi třicet čísel hlubokou, a zakryl bych ji překližkou. Bylo by to tak bezpečnější. S tím,“ ukázal k obloze, „vším.“

„Eh-hm.“

„Vaši by si mě tam vůbec nevšimli. A bylo by to jenom na jednu noc. Maximálně na dvě.“

„Eh-hm.“

„Stačí, když vypneš plot, abych ho moh přelízt a neuškvařit se při tom. Pak se hnedka zahrabu. A potom… myslím, že brzo odejdu, Jakey. Takže se mnou nebudeš mít starosti. Spousta nás brzo odejde z města. No vážně.“

„Eh-hm.“

„Co ty na to, Jakey? Na jeden dva dny. Jenom já sám.“

Jakey nevěděl, proč cítí takový chlad. Netušil, proč v něm klukova prosba vyvolává nutkání vypnout okno a jít si lehnout. Zato ale věděl, že z klukových slov – hlavně z těch několika posledních – se mu dělá zle.

„Jenom ty.“

„Jo.“

Chvíli si to představoval – jak ten kluk spí nahoře na zahradě, hned u domu, a v noci vylézá ven a chodí si s ním povídat. Napřed mu to nebylo proti mysli, toho chladu v hrudi se však nemohl zbavit. Natáhl se po ovládání filtrů, zakroutil kotoučem a ztlumil nastavení.

A vtom je uviděl.

Za klukem dřepělo pět nebo šest dospělých mužů a upřeně hledělo na dům.

Obličeje a ošacení měli pomalované divnými barevnými šmouhami, hranatými tvary všude po tvářích a trupech. Velkými žlutými skvrnami na různých částech těl. Něčím, co přesvědčovalo domovní kamery, aby je svými filtry vymazávaly. Možná je dům považoval za zvířata či stroje, prostě za něco, co by Jakey neměl vidět.

Stálo ho veškeré sebeovládání, aby neucukl před obrazovkou.

„Mož… možná. Musím si to nechat projít hlavou.“

„Aha.“ Kluk za oknem se poškrábal. „Hm. A kolik času na to potřebuješ? Třeba den?“

„Jasně,“ přisvědčil Jakey a snažil se nedívat na pomalované tváře za klukem. „Asi den.“

Strach se klukovi šířil z očí. Nezdálo se, že si to nacvičil, a nebylo jasné, jestli jsou příčinou pořád zvířata, nebo chlapi za klukovými zády. „Je to tady vážně o hubu,“ poznamenal. „Zejtra už bych si fakt potřeboval vyhrabat tu díru.“

„Zejtra…“

„Ano, Jakey. Bylo by to… myslíš, že bys moh zejtra vypnout proud v plotu?“

Jakey nevěděl, co na to říct. Bál se, že jakákoli jiná odpověď než ta, kterou chtějí chlapi a kluk za oknem slyšet, by měla neblahé následky. „Jo, myslím, že… zejtra. Jasně. Zejtra.“

„Skvělý.“ Klukovi se po tváři rozlil úsměv. „Tak to je super, Jakey. Pecka.“

Chlapům za jeho zády se v obličeji nehnul ani sval.

„Jsi kámoš, Jakey. Tak zejtra na viděnou. Zatím se měj.“

„Zatím.“

Jakey vypnul okno.

MÁMA SI HNED VŠIMLA, že se oběda ani nedotkl, a tak si k němu v kuchyni přisedla. Ze sousedního pokoje k nim doléhal tátův hlas. Mluvil s někým přes videokonferenci, občas se zasmál, a máma si při každém tom zasmání promnula spánky.

„Škola ti prospěje," poznamenala, asi měla za to, že ho pořád trápí tohle. „Já vím, že máš z takové změny strach. Ale venku na vodě to bude fajn. Uvidíš, co se tam děje. Možná se potom líp vyznáš ve vlastních myšlenkách. A to je důležité, Jakey. Učit se jiným způsobům myšlení. Neustrnout na místě jako někteří z nás."

Moc těm řečem nerozuměl, měl ale dojem, že máma pokračuje v hádce s tátou, i když tady táta není.

„Víš, když mi bylo tolik jako tobě, měla jsem takovou obrázkovou knížku. Ještě v dobách, kdy se knížky doopravdy tiskly. Už si nepamatuju, jak se jmenovala, ale byla o broucích v lese, klubajících se z vajíček v hlíně. Na začátku knížky některé z těch mrňavých broučků, hlavně těch, kteří se vylíhli těsně pod povrchem, sežrali větší živočichové – mrchožrouti, psiska a podobně. A broučci hlouběji v půdě rostli a rostli, a když byli dost velcí, začali prožívat svá vlastní dobrodružství. Bůhvíproč musím na tu knížku pořád myslet." Mnula si spánky a soustředěně ignorovala zvuky hovoru z druhé místnosti. „Kde a jak byla vajíčka nakladena, co se s nimi stalo či nestalo, to byla čistě otázka štěstí. Nikdo za to nemohl. Panebože. Jak se jenom jmenovala? Myslím ta knížka. Jsem to ale hlava děravá…"

Vydržela tak mluvit dlouho, pořád dokola, až ji to omrzelo a nechala Jakeyho o samotě.

Později, když večer dojedli a sklidili ze stolu, stál Jakey dlouho ve dveřích salonku a pohled upíral na vypnutou okenní obrazovku. Představoval si kluka za oknem, jak vylézá zpoza elektrického sloupu, a za ním ti chlapi, všichni se pomalu sunou po trávě. Při tom pomyšlení se rozechvěl a vůbec se neměl k tomu, aby se uvelebil na polštářích na gauči jako obvykle.

Přistihl se, jak bloumá jinými částmi domu. Zvuky televize ho táhly do obýváku.

*„Vlhovci útočej!" *bang bang bang**

Byl to jeden z tátových oblíbených animáků – seriálů z doby, kdy mu bylo tolik jako teď Jakeymu, které se po všech těch letech pořád ještě vysílaly. Na televizní obrazovce viděl Jakey pošťáka v obrněném obleku, jak ukazuje k obloze. Vysoko ve vzduchu tam krákal černý obrys ve tvaru písmene T. Detailněji se tvůrci takových seriálů většinou neodvažovali vlhovce zpodobňovat. Kdyby z nich ukázali víc než siluety, zasypaly by je stížnosti od rodin a náboženských obcí, že jsou ti vlhovci pro děti příliš děsiví.

Pošťák v animáku byl mnohem čistší a nablýskanější než opravdoví pošťáci. Pořád měl ještě všechny zuby a na jeho kresleném těle nebyl ani kousíček rzi, ani kapička krve. Zacílil laserovým zaměřovačem hučícího revolveru a zmáčkl spoušť.

Oblohu prozářila exploze, zpopelnila písmeno T, které bývalo vlhovcem, a pošťák mrkl jedním ze svých svítících očí na publikum.

„Dostal jsem ho."

Táta si po chvíli všiml, že tam Jakey stojí v přítmí. Mávl na něj, ať se taky posadí, což skoro nikdy nedělal. A tak se Jakey zabořil do pohovky vedle něj a poslouchal, jak se pochechtává a jásá. „Teď to přijde," říkal táta každých pár minut. „Jo, to se ti bude líbit. Vážně bomba scéna."

*„Rozpalte protiptačí paprskomety. Mrskejte kosicíma drápiskama. Už zdrhaj!" *bang bang bang**

Táta oddychoval čím dál rychleji, oči mu slzely, ale vlastně to bylo celkem fajn, říkal si Jakey. Sledovat pošťáka, jak se prohání městem v opancéřované dodávce, která poskakuje na kovových nohách. Jakeymu to zase připomnělo okenní obrazovku, ale teď už se jí tolik neděsil. Možná že to všechno je tak trochu jako tenhle seriál. Dá se to sledovat, dá se na to dívat… a nakonec to samo od sebe pomine.

On nemusí myslet ani na kluka za oknem, ani na pomalované chlapy, ani na nic jiného, co může být venku před domem. Jen ať to hezky zčerná jako obrazovka na konci těch epizod. Pokud nechce, nemusí myslet vůbec na nic, táhlo mu hlavou, když odplouval do spánku.

– Musíš zavolat na poštu.

– Čtyři mrtvoly. Sakra, to je ale bordel.

– Asi před něčím utíkali. Dům zaznamenal v sousedství hejno vlhovců, a gigantických. Tak velké vlhovce jsem ještě neviděla. Ti chudáci asi nevěděli, kam se schovat. Nejspíš zkusili přelézt plot a uškvařili se.

– Krucipísek. Na poště to nikdo nebere. Pojišťovna prý část nákladů uhradí, ale zbytek by měla zatáhnout pošta. Vlhovce mají beztak likvidovat pošťáci. Kde sakra byli?

– Třeba už jich není dost. Jakey se brzy vzbudí. Běž do pracovny.

– Jo, jo, jo. Bordel k posrání. Kristepane.

JAKEY OTEVŘEL OČI, ale ještě se mu nechtělo s nikým mluvit, a tak je zase zavřel a úporně se snažil ta slova i hluk zaspat.

V DOMĚ se jako vždycky rozhostilo večerní ticho a Jakey se tak jako dřív usadil gauč v salonku. Vyhlížel ven na trávník, měsíční svit a potemnělou ulici. Dlouho čekal na něco, o čem věděl, že se to nestane; na něco, co už nikdy neuvidí.

Té noci k domu nikdo nepřišel. Ani té příští a přespříští.

Nakonec přešlo tolik nocí, až Jakey pochopil, že není na co čekat. A tehdy si uvědomil něco, co mu mělo dojít už před mnoha, přemnoha týdny.

On už tady nechce být.

Zítra možná řekne mámě a tátovi, že je připravený nastoupit na *Pacifiku*. Možná je dokonce požádá, aby mu dovolili jet na pobřeží obrněným vozem ještě před začátkem školního roku. Loď ho pak zaveze na širé moře, k plovoucímu komplexu, a tam se seznámí s dalšími kluky, jako je sám, kteří mají podobné domy a rodiče jako on, a uvidí, jaké to tam venku je.

Jakey věděl, že rodiče mu předčasný odjezd nebudou rozmlouvat.

Ve skutečnosti tu nechtějí být ani oni.

Jeden i druhý se chytají svých vlastních drobných způsobů, jak se odsud dostat.

Mají pravdu, pomyslel si Jakey, škola je důležitá. Je potřeba chovat se zodpovědně a mít tak dobrý prospěch, aby si ho vybrala některá ze společností. Možná se stát manažerem, který by vydělával dost na to, aby se sem mohl vrátit a pořídit si dům jako tenhle. Říkal si, že už asi chápe, proč udělali to, co udělali, a proč on musí udělat to, co po něm chtějí.

Přesto si nebyl tak úplně jistý, jestli se dokáže přestat dívat z okna, i když oni by nejspíš přestali. Zaváhal, potom se ale přece jenom natáhl po ovládání zvukových a vizuálních filtrů.

Otočil kotoučem nadoraz, ztlumil filtry na minimum, takže se před ním začaly objevovat nové barvy a obrysy. Cosi velikého naproti přes ulici, hned u elektrického sloupu.

Tvor, který tam stál, byl vysoký jako ten sloup, uvědomil si Jakey; s hubenýma nohama sahajícíma v příšeří aspoň do šestimetrové výšky. Divné, nepoměrně malé tělo a sehnutá hlava se zobákem, nachýlená ke straně.

Vlhovcovo oko připomínalo jednolitý žloutek a hledělo přes obrazovku přímo na Jakeyho, a to přesto, že byl Jakey zakutaný v bezpečí hluboko pod zemí. Tvorova křídla visela až na chodník a téměř skrývala dlouhé paže a ruce s masitými prsty, objímající elektrický sloup.

A za vlhovcem – na nebi zalitém světelnou polucí – pluly tisíce dalších vlhovců, draků ve tvaru T, černých linií proti nepřirozeně šedivému dýmu z rozptýlených požárů, které se šířily městem jako prašivina.

Jakey napodobil ukazovákem a palcem pistoli. Namířil ji na netvora u elektrického sloupu a na všechny ty další bestie, které tam venku čekaly.

„Bang bang bang," zašeptal a živě si představoval, jak laserové světlo tančí po betonu.

Jenže vlhovec se ani nepohnul.

Jakey si říkal, že tam bude stát ještě dlouho po tom, co on vypne obrazovku a odejde.

Bude tam vždycky. Ať už je Jakey doma, nebo venku.

Vždycky. Ať už se Jakey dívá, nebo nedívá.

KRETÉNI

ČASEM JSEM SE PŘESTAL BÁT toho, že usnu. Podle mě se bojí jenom ten, kdo má strach z toho, co se stane před probuzením. Když se proberu na lavičce, na chodníku nebo zády k nějaké budově, dobře vím, co všechno bych měl zkontrolovat. Prohrabat si kapsy, jestli se mi z nich něco neztratilo. Prohmatat si končetiny, hezky jednu po druhé, jestli někde nemám zranění. Propátrat jazykem ústní dutinu, včetně zubů, jestli neucítím krev. Ujistit se, že nepociťuju tlak v hlavě, nevolnost ani jiné známky otřesu mozku. Ale teď už se s těmihle kontrolami většinou moc neobtěžuju. Pokud se mi má stát něco zlého, pak se to stane, ať už se toho bojím, nebo ne.

Tomuhle možná rozumíš.

Nikdy v životě jsem se nebál tolik jako v měsících před diagnózou, když jsem začal nekontrolovatelně usínat. Moje tělo se pokaždé prostě vypnulo. Mysl měla stále častější výpadky, poskakovala po povrchu jako rozviklaná jehla gramofonu, co přehrává čím dál méně srozumitelnou písničku. Kvůli té slabosti jsem mohl zkolabovat třeba mezi ovocem a zeleninou na tržišti nebo procitnout na zadních sedadlech autobusu, kterým jsem jezdíval do centra. Nemocných skokově přibývalo, ale tenkrát pro to ještě ani neměli jméno. Bylo nás tolik, že to nemohli přehlížet, řekl bych – jenže ne dost, aby naše onemocnění brali vážněji.

A když ten syndrom konečně identifikovali, nezbývalo nic jiného než zmírňování následků, prevence a nekonečná údržba.

Do paměti si vštěpuješ co možná nejkratší pěší trasy. Místa, kde si můžeš odpočinout. Na každé křižovatce vyhodnocuješ vlastní zdravotní stav. Nezačíná to zase? Nepodlamují se mi nohy? Netočí se mi hlava? Neztrácím orientaci? Postupně si navykneš nastavovat alarmy kvůli lékům a zkouškám vlastní bdělosti na každou hodinu, půlhodinu, možná i častěji, a dáváš si čím dál větší pozor, abys své tělo netlačil za nepoznatelný, neustále se měnící limit.

Žádná radost, žádné potěšení… a nakonec ani ten strach.

A tak se stalo, že můj život nahradilo tohle, řekl bych.

Jen šeď a odstup, spíš apatie než děs.

Až do dne, kdy jsem pochopil, že jsi tady ty. Že se za mnou plížíš a díváš se, jak spím.

NA TO, ŽE EXISTUJEŠ, jsem přišel díky jediné kapičce krve.

Probral jsem se na jednom ze svých oblíbených odpočinkových míst, v hale toho hotelu pár městských bloků od práce. Hotelu Arroyo, kde mají takové ty malé výklenky s křesly, ve kterých si člověk může zdřímnout, aniž by k sobě přitáhl moc velkou nežádoucí pozornost.

A ten den jsem ji spatřil, tu mrňavou karmínovou bublinku, jak mi zlehka spočívá na hřbetu ruky.

Dopustil ses neopatrnosti? Nebo jsem měl prostě jenom štěstí?

Štěstí, že jsem na své kůži našel píchnutí tvého špendlíku. Stopu metody, ke které se uchylují takoví jako ty – píchají do spících lidí, aby se přesvědčili, že jsme opravdu upadli do kataplexie a bezvědomí. Ověřují si, že jsme ve stavu naprostého uvolnění svalů a bezmoci, a teprve potom s námi dělají to, co s námi dělají.

O vás – lidech, kteří nás sledují – se bavíme na ferrierovských fórech. Někteří se o vás vyjadřují jako o „ohařích“. Víme, že jsou mezi vámi násilníci a devianti neschopní krotit vlastní pudy. Další to dělají z důvodů, kterým dosud plně nerozumíme. Předpokládáme ale, že vy všichni máte společnou jednu věc – líbí se vám, když narazíte na nešťastníka s Ferrierovým syndromem, zranitelného, zhrouceného na veřejnosti. Líbí se vám ta moc, kterou nad ním máte.

Přiznávám, že když jsem našel tu kapičku krve, poprvé po dlouhé době jsem to zase pocítil.

Ten strach z usnutí.

A možná ses dokonce díval – nebo dívala? –, jak se rozhlížím hotelovou halou. Mohls být kdokoli z mužů či žen sedících v jídelní zóně nebo čekajících ve frontě u recepce. Taky je možné, že už jsi byl dávno pryč, ale já mám pocit, že se s oblibou zdržuješ poblíž.

Třeba se pletu.

Při chůzi domů jsem se poprvé po mnoha týdnech přistihl, jak kontroluju vlastní stav. Kapsy, končetiny, zuby, jazyk, známky otřesu mozku. Můj dech byl horký, srdce mi divoce bušilo. Dopotácel jsem se k lavičce u městské knihovny, svému odpočinkovému místu v polovině trasy. Celou cestu domů jsem se ohlížel přes rameno a hlídal si tep. Každý stín, projíždějící auto, semafor na přechodu pro chodce, to všechno mi připadalo ostřejší a větší. Tmavé schodiště do mého sklepního bytu jako by bylo černější, hlubší, zapadlejší než obvykle. Kdyby mě tam někdo přepadl, mé zakňourání nebo zaječení by snad ani nedolehlo ven na ulici.

Neusínej, říkal jsem si, když jsem ten večer šmátral v kapsách po klíčích.

Prosím, neusínej.

Prosím, neusínej.

Prosím.

OBČAS SI ŘÍKÁM, co sis o mně asi myslel, když jsi mě potom sledoval.

Tu a tam se stávalo, že mé tělo začalo ochabovat ještě předtím, než jsem se dostal k některému ze svých obvyklých odpočinkových míst, a tehdy jsem nebyl právě nejklidnější a nejvyrovnanější. Vzpomínám si, jak jsem škemral, prosil prodavače v obchodech, obsluhu v restauracích, každého, kdo byl po ruce, jestli bych si nemohl na chviličku odpočinout někde v čistotě a bezpečí. A pokud se tvářili přátelsky, taky jsem je žádal, jestli by mě při tom nemohli pohlídat.

Asi už jsem zapomněl, že takhle to prostě nefunguje.

Zdraví lidé si pohotově odůvodňují, proč nám nemůžou a nechtějí pomáhat. Když vidí někoho zhrouceného ve vagonu metra nebo ležícího v uličce, hned ho mají za ožralu nebo feťáka. Muži a ženy, kteří v práci nestíhají plnit úkoly, jsou nejspíš líní nebo nemají potřebnou motivaci. Přece to nemůže být jenom náhoda a nemoc, co nás od nich odlišuje, nene, kdepak.

Proto jsem si dávno umínil nosit hezčí oblečení a sváteční boty. A pokud jsem se někdy musel vyspat v nějakém podniku nebo provozovně, uvykl jsem si hledat zamykatelné koupelny či převlékárny anebo místa, kde by mé onemocnění nebylo druhým lidem na očích.

Ale jakmile ses v mém životě ukázal ty a vyhodil mě ze zajetých kolejí, najednou jsem se to všechno musel učit zase znova.

Třeba když si ke mně na parkovišti u samoobsluhy ve chvíli, kdy na mě šla slabost, přisedla mladá žena s hezkým úsměvem. „Moje teta má taky ferriera, takže to chápu," prohodila. „Chvíli vás pohlídám, žádný strach. V klidu si odpočiňte."

Než jsem se nadál, zase jsem se probudil.

Všude tma a světla aut… a holka byla pryč.

Třeba už nemohla čekat nebo si to rozmyslela, nebo měla něco neodkladného, říkal jsem si – ale jen dokud jsem si neprohrabal kapsy a nezjistil, že mi zmizela peněženka. Naštěstí jsem měl pořád tolik rozumu, abych schoval občanský průkaz, takže jsem přišel jenom o pár drobných. Ale pořád to byla připomínka, zrovna jako ta kapka krve na mé ruce. A pak další takové krůpěje, které se objevovaly v následujících týdnech pokaždé, když jsem se s hrůzou probudil a pochopil, že ses ke mně zase dostal.

Tenhle svět býval můj, ale to už neplatí.

A tys mi to svým způsobem připomenul.

VŠICHNI PŘIROZENĚ VÍME, že když nás vyslídí ohař, měli bychom změnit své návyky. Přestěhovat se nebo si najít novou práci. Takoví jako ty bývají totiž vytrvalí a nikdy sami od sebe nezmizí. Ne každý z nás se však může vzdát toho, co má, i když nemá skoro nic.

Anebo jsem možná prostě jenom tvrdohlavý. Když na to přijde, vlastně ani sám netuším.

Asi to nevíš, ale než mi diagnostikovali ferriera, měl jsem nakročeno k tomu, abych se stal doktorem, nebo jsem si to aspoň namlouval. Ruce jsem měl pevné, přesné, šikovné. Postavu vysokou, ramena široká. Vůbec jsem nebyl takový, jaký jsem teď – a jakého mě znáš.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Zvláštní druh a jiné příběhy**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.